

Sygn. akt VI U 3606/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 kwietnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Ewa Milczarek

Protokolant – sekr. sądowy Sylwia Sawicka

po rozpoznaniu w dniu 24 kwietnia 2014 r. w Bydgoszczy

na rozprawie

odwołania: M. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 17 października 2013 r., znak: (...)

w sprawie: M. B.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o emeryturę

- 1) zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu M. B. prawo do emerytury od dnia (...)
- 2) zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. na rzecz ubezpieczonego kwotę 240 (dwieście czterdzieści) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego,
- 3) stwierdza, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Na oryginale właściwy podpis.

UZASADNIENIE

Zaskarżoną decyzją Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. odmówił przyznania ubezpieczonemu M. B. prawa do emerytury.

W uzasadnieniu decyzji wskazał, iż ubezpieczony nie udokumentował wymaganego 15 letniego okresu pracy w szczególnych warunkach. Organ rentowy uznał ubezpieczonemu jedynie 4 lata 6, miesięcy i 7 dni pracy w szczególnych warunkach.

Ubezpieczony złożył odwołanie od powyższej decyzji, wnosząc o jej zmianę poprzez przyznanie mu prawa do emerytury. W uzasadnieniu odwołania ubezpieczony wskazał, iż pracował jako kierowca samochodów ciężarowych w (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w B. w okresie od 9.02.1977 r. do 31.07.1992 r. oraz w (...) sp.z o.o. w B. w okresie od 1.08.1992 r. do 31.12.1998 r.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. wniósł o oddalenie odwołania podtrzymując dotychczasowe stanowisko.

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony M. B. (ur. (...)), dnia 9.10.2013 roku złożył wniosek o przyznanie prawa do emerytury. Organ rentowy uznał za udokumentowany staż ubezpieczeniowy na dzień 1 stycznia 1999 roku w wymiarze 30 lat, 3 miesiące i 16 dni. Organ rentowy uznał ubezpieczonemu 4 lata 6, miesięcy i 7 dni pracy w szczególnych warunkach.

Ubezpieczony nie jest członkiem OFE.

- okoliczności bezsporne

Ubezpieczony M. B. zatrudnił się w (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w (...).02.1977 r. jako kierowca i przez okres zatrudnienia do 31.07.1992 r. pracował jako kierowca samochodu ciężarowego marki K. i J. o ciężarze dopuszczalnym powyżej 35 tony. Ubezpieczony woził gruz, ziemię i beton na różne budowy. Wykonywał taką pracę, stale i w pełnym wymiarze czasu. Po likwidacji pracodawcy ubezpieczony zatrudnił się w (...) sp.z o.o. w B., który przejął majątek (...) Przedsiębiorstwa Budownictwa (...) w B. i nadal do 31.12.1998 r. pracował jako kierowca samochodu ciężarowego marki K. i J. o ciężarze dopuszczalnym powyżej 35 tony, wykonując taką pracę stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

W świadectwie pracy wystawionym przez (...) Przedsiębiorstwo Budownictwa (...) w B. wskazano, że ubezpieczony pracował w spornym okresie jako kierowca. W świadectwie pracy wystawionym przez (...) sp.z o.o. w B. wskazano natomiast, że pracował jako kierowca samochodu ciężarowego powyżej 3,5 tony i operator ładowarki.

Dowód: dokumenty w aktach osobowych ubezpieczonego, świadectwa pracy k.6, 7 akt sprawy, zeznania świadków J. B., K. K. i S. M., zeznania ubezpieczonego - zapis protokołu rozprawy płyta k.39 verte.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Stan faktyczny w niniejszej sprawie Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dokumentów w aktach osobowych i rentowych powoda, których prawdziwości strony nie kwestionowały oraz zeznań świadków J. B., K. K. i S. M. którzy pracowali w spornym okresie z ubezpieczonym w (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w (...) sp.z o.o. w B. oraz zeznań powoda. Świadkowie pracując również w charakterze kierowców, operatora i mechanika bezpośrednio z ubezpieczonym opisali jego pracę na podstawie własnych obserwacji. Zeznania świadków były jasne, logiczne, korespondowały ze sobą oraz z zeznaniami ubezpieczonego. Świadkowie nie mieli żadnego interesu w zeznawaniu nieprawdy, są osobami obcymi dla ubezpieczonego. Dokładnie określili oni charakter pracy wykonywanej przez odwołującego i wskazali, że stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w okresie od 9.02.1977 r. do 31.12.1998 r. pracował on w wyżej wymienionych zakładach pracy jako kierowca samochodu ciężarowego o ciężarze dopuszczalnym ponad 3,5t.

Sąd dokonał oceny omówionego wyżej stanu faktycznego w kontekście przepisów art. 184 i 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 roku, nr 153, poz.1227 ze zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 z 1983 r., poz. 43 ze zm.).

Zgodnie z treścią art. 184. ust 1 w/w ustawy o emeryturach i rentach z FUS ubezpieczony urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32,33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 (czyli 25 lat dla mężczyzn).

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego oraz rozwiązania stosunku pracy - w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem (art. 184 ust 2).

Zgodnie z treścią art. 32 ust 1 cytowanej wyżej ustawy ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym, niż określony w art. 27 pkt 1 ustawy, czyli w wieku 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn.

Dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa w cytowanym wyżej przepisie, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych.

Z kolei przepisy w/w rozporządzenia wykonawczego mają zastosowanie do wszystkich pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Zgodnie z § 2 tego rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku, a okresy te stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy.

Niemniej jednak należy wskazać, iż w przypadku, gdy zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczeń potwierdzających okresy wykonywania pracy w szczególnych warunkach z przyczyn od siebie niezależnych, art. 472 i 473 k.p.c. umożliwiają ustalenie tych okoliczności w drodze postępowania odwoławczego przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych. Zgodnie z w/w artykułami w postępowaniu w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych każdy fakt mający wpływ na prawo do świadczenia lub jego wysokość może być dowodzony wszelkimi środkami, które sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe. Sąd nie jest związany środkami dowodowymi określonymi dla dowodzenia przed organem rentowym.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe pozwala na stwierdzenie, iż ubezpieczony w okresie pracy w (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w (...) sp.z o.o. w B. w okresie od 9.02.1977 r. do 31.12.1998 r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę kierowcy samochodu ciężarowego powyżej 3,5 t. - tj. wykonywał pracę w warunkach szczególnych w rozumieniu cytowanego przepisu art. 184 ust 1 w/w ustawy o emeryturach i rentach z FUS oraz w/w rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Wykonywana przez niego praca wymieniona jest w wykazie „A” w dziale VIII poz. 2 (prace kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony) w/w rozporządzenia i jest pracą o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości. Okres prowadzenia działalności gospodarczej na który powoływał się także ubezpieczony w toku procesu nie mógł zostać zaliczony do okresu pracy w szczególnych warunkach ponieważ przepisy rozporządzenia (§ 2) odnoszą się do pracowników, czyli osób związanych stosunkiem pracy a nie prowadzących działalność gospodarczą, nawet jeżeli w ramach tej działalności pracowali oni jako kierowcy samochodu ciężarowego.

W świetle zebranych dowodów uznać należało, że ubezpieczony udowodnił ponad 15 – letni okres pracy w warunkach szczególnych jako kierowca samochodu ciężarowego powyżej 3,5 w okresie od dnia 9.02.1977 r. do 31.12.1998 r.

Mając powyższe na uwadze należy stwierdzić, że ubezpieczony ma wymagany łączny ponad 15 letni okres zatrudnienia w warunkach szczególnych (organ rentowy zaliczył ubezpieczonemu też okres 4 lat, 6, miesięcy i 7 dni pracy w szczególnych warunkach), uprawniający do przyznania prawa do wcześniejszej emerytury na mocy cytowanego art. 32 w zw. z art. 184 w/w ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Zaliczenie wymienionego wyżej okresu spowodowało,

że odwołujący spełnia warunki konieczne do przyznania emerytury określone w cytowanych wyżej przepisach ustawy i rozporządzenia.

Z tych względów Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zmienił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych od dnia (...), jak w pkt. 1 sentencji wyroku.

O kosztach procesu orzeczono zgodnie z art.98 k.p.c. i przepisami rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

W punkcie 3 sentencji wyroku Sąd Okręgowy zgodnie z przepisem art. 118 ust. 1a ustawy emerytalno- rentowej FUS z urzędu orzekł w przedmiocie odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Zdaniem Sądu Okręgowego, w okolicznościach przedmiotowej sprawy brak było podstaw do stwierdzenia odpowiedzialności organu rentowego, z powodu braku świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych. Mając na uwadze sformalizowany przebieg postępowania przed organem rentowym jak również występujące ograniczenia dowodowe, do przyznania ubezpieczonemu prawa do żądanego świadczenia konieczne było przeprowadzenie postępowania dowodowego na okoliczność świadczenia przez odwołującego zatrudnienia w warunkach szczególnych.

SSO Ewa Milczarek